

intézetnél, hogy tanterve a tényleges viszonyoknak és a célnak megfelelően állíttassék össze, épen annyira fontos, hogy az oktatás megfelelő tantervű képzésbe legyen letéve. Épen azért úgy a kamara elnöksége, mint azok keretében, akik az akadémia létesítésének eszméjével foglalkoztak, kialakult az a felfogás, hogy ebben az intézetben *tanároknak csak olyan egyének lesznek meghívhatók, akik eddigi tudományos és gyakorlati működésükkel jogcímet szereztek arra, hogy egy előkelő intézet élén álljanak és egyben biztosítékot nyújtanak, hogy a kitűzött célok az ő közreműködésükkel meg lesznek valósíthatók.*

(Szeged igényei az akadémiára.)

Ez általános szempontok előrebocsátása után szükségesnek mutatkozik kidomborítani a *speciálisan szegedi szempontokat is.* Szeged ma Budapesttől eltekintve az országnak első iskola-városa, melynek középiskolái szinte ontják a növendékeket, anélkül, hogy a középiskolai oktatás természetes folytatása gyanánt volna egy felsőbbfokú oktatási intézete. E szempontból Szeged mindig mostoha elbánásban részesül. Egyrészt ezt a hiányt kívánja a tervezett intézet megszüntetni, másrészt az a körülmény, hogy Szegednek más felső oktatási intézete nincs, valószínűvé teszi, hogy a kereskedelmi főiskolának már magának Szegednek középiskolát végzett ifjúsága is nagy létszámot fog biztosítani és az intézet épen Szeged speciális helyzeténél fogva, valósággal a magyarságnak a kereskedelmi pályára való nevelését fogja szolgálni. Szegednek magyarsága viszont biztosítani fogja azt is, hogy azok a balkáni ifjak, akiknek kereskedelmi kiképzése és a magyar viszonyokkal való megismertetése az intézetnek egyik legfontosabb feladata lesz, Szeged levegőjében teljesen hozzásimulnak a magyarsághoz és akaratlanul is uttorói lesznek a magyarság keleti törekvéseinek. A még figyelembejövő szempontok között megemlíthető a városnak földrajzi helyzete és a Balkán felé irányuló jó hajózási és vasúti összeköttetése is.

Itt vetődik fel egyúttal a legnehezebb kérdés, hogy milyen eszközökkel és kiknek a hozzájárulásával valósíttassék meg a tervezett Balkán-akadémia. Kétségtelenül egy ilyen kereskedelmi főiskolának a létesítése igen nagy összegekbe kerül, amelynél úgy az államnak, mint a városnak a hozzájárulása nélkülözhetetlen. E tekintetben a kezdeményező lépések már megtörténtek és az intézet létesítésének gondolata meleg fogadtatásra talált. Hogy azonban Szegednek erre az intézetre való speciális igénye biztosíttassék, szükség van az iskola felállításánál elsősorban az érdekelt kereskedő és iparosvilág áldozatkészségére is. Ez az áldozatkészség már eddig is a legszebb formában nyilatkozott meg. Az egész érdekelt-ség bevonása céljából kétféle gyűjtés indult meg, az egyik az intézetek, intézmények és vállalatok, a másik pedig magánosok körében. Csak tájékoztatásul említjük meg, hogy a nagyobb vállalatok közül eddig: a Szeged-Csongrádi Takarékpénztár, a Szegedi Kenderfonógyár, Back Bernát és Fiai, a Magyar Kender- és Lenipar és a Kereskedelmi és Iparkamara 20—20,000, a Szegedi Kereskedelmi és Iparbank 10,000, a Szegedi Hitelbank és Holtzer S. és fiai 5—5000 koroná-

val járultak a gyűjtéshez. Ezeken az adományokon kívül még számos 1000 koronás tétel van.

A gyűjtés, amelynek további részleteire még korai volna kiterjeszkedni, közel negyedmillió koronányi összeget eredményezett és remény van rá, hogy még magasabb összeget is el fog érni. Teljesen tisztában vannak vele úgy az alapítók, mint a kamara elnöksége, hogy bármilyen szép legyen is a gyűjtés további eredménye, az így megteremtett alapítói tőke az intézet fenntartására nem lesz elegendő. Ez az összeg azonban kívül, hogy évente jelentős kamatjövedelmet fog nyújtani az intézmény fenntartására, főként azt a célt szolgálja, hogy az alapítók komoly szándékát dokumentálja és hogy Szegednek ehhez az intézethez való jogát senkitől se engedje elvitatni. A további jövedelmeket más forrásokból kell megszerezni, melyre még lesz alkalom rámutatni.

A Balkán kereskedelmi akadémia alapítói a legközelebbi napok folyamán meg fogják tartani szervezkedő gyűlésüket, amelyből kifolyólag a tárgyalások úgy Szeged város törvényhatóságával, mint a váll- és közoktatásügyi és kereskedelemügyi miniszteriummal megindítandók lesznek. Biztos remény van rá, hogy különösen Szeged városa, amely mindig nagy megértést tanúsított az ilyen kulturális és gazdasági kérdésekkel szemben és amelyre nézve ez az intézmény számokban ki nem fejezhető hasznót jelent, az új alakulást a legmelegebben fogja támogatni.

A képviselőház ülése.

(Budapesti tudósítónktól.) Kedden kezdte meg a képviselőház az új adójavaslatok tárgyalását. Ezek megkezdése előtt a köztisztviselők háborús segélye foglalkoztatta a Házat.

A tisztviselők segélyével szöszlőzatra iratkoztak fel a többi közt gróf Batthyány Tivadar, Sággy Gyula, Bakonyi Samu, Ráth Endre, Bródy Ernő, Molnár János és Vázsonyi Vilmos.

Az ülés megkezdése előtt az ellenzék vezérférfiai, gróf Apponyi Albert, gróf Andrássy Gyula, gróf Zichy János, Rakovszky István, Tóth János és Molnár János megbeszélést tartottak a kupolacsarnokban a napirendre tűzött hadinyereségadó dögában. Az új adójavaslatok ügyében a felfogások még nem tisztázódtak, úgy hogy ismételt megbeszélésre lesz szükség.

Gróf Esterházy Móríc az ellenzék tegnapi értekezletén szözbahozta a hadiszállítások ügyét és a párt hozzájárult ahoz, hogy ebben a dögóban *interpellációt intézzék a kormányhoz.* Gróf Esterházy Móríc délelőtt tárgyalta is ebben a kérdésben *Beöthy Pál* elnökkel s gróf *Tisza* István miniszterelnökkel, azonban még nem határoztak arról, hogy milyen formában viszik a Ház elé ezt az ügyet.

Az ülés előtt megállapodás jött létre a *Ház nyári munkarendjére nézve,* különös tekintettel azokra a képviselőkre, akik gazdálkodnak. Eszerint *szombaton és hétfőn nem tartanak ülést,* kedden, szerdán, csütörtökön és pénteken pedig két órai megszakítással délelőtt 8 órától este 8 óráig ülésez-

nek. Lehetséges azonban az is, hogy hetenkint csak három napon át tart ülést a képviselőház.

Beöthy Pál elnök háromnegyed 11 órakor nyitja meg az ülést. Melegen elpárentálja báró *Wesselényi* Miklós koronaőrt.

Az elnöki jelentés után *Antal Géza* előadó ismertette a tisztviselők háborús segélyéről szóló jelentést. Utána *Teleszky János* pénzügyminiszter szólalt föl és fölsorolta azokat az okokat, amelyek arra késztették, hogy a tisztviselők nehéz helyzetén segítsen. A pénzügyminiszter hangsúlyozza, hogy örömmel járul hozzá a háborús segély tervezett mérvének kibővítéséhez és előterjeszti azokat a módosításokat, amelyekre nézve megállapodás jött létre.

Utána gróf *Batthyány* Tivadar kijelenti, hogy lojális köteleessége megállapítani azt, hogy a pénzügyminiszter részéről teljes előzékenységre talált. Hangsúlyozza, hogy az ország más munkaadóktól is hasonló magatartást vár, mint az államtól.

Ezután *Molnár János*, majd *Bródy Ernő* szólal föl. *Bródy* megszakította beszédét, mivel az elnök elrendelte a déli szünetet. A szünet után, délután négy órakor *Bródy* folytatta beszédét. A köztisztviselők háborús segélyéről szóló törvényjavaslatot elfogadja.

Sággy Gyula a birói kar helyzetét ismerteti, majd általában a tisztviselők sorsát vázolja. Végül felolvasta az ellenzék ismert határozati javaslatát. *Rakovszky* István nem tudja megállapítani a javaslatból, hogy az államra nézve milyen újabb megterhelhetést ró az összes köztisztviselők helyzetének megjavítása. Kifogásolja a hajós társaságoknak adott nagy szubvenciót. *Ráth* Endre szükségesnek tartja a tisztviselők helyzetének megjavítását; a hadi felszerelési gyárak súlyos megadóztatását is e célra kellene fordítani. *Bakonyi* Samu szerint a tisztviselők helyzetét a háboru után egész más módon kellene megjavítani, mint azt a mostani törvényjavaslat tervezi. *Gedeon* Aladár a kormánypárt nevében elfogadja a javaslatot.

Ábrahám Dezső a szubvenciók felfüggesztését javasolja; a javaslatot elfogadja.

Este 8 órakor áttért a Ház a szerdai napirend megállapítására. Az elnök indítványozta, hogy szerdán is a tisztviselők háborús segélyét, továbbá a hadi nyereségadóról szóló törvényjavaslatot tárgyalják és este 6 órakor térjenek át az interpellációkra. *Sággy Gyula* azt indítványozza, hogy az interpellációkat már délután 5 órakor kezdjék tárgyalni. Az elnök szavazásra teszi fel a kérdést. Az ellenzék részéről erre többen közbekiáltanak:

— Olyan időket élünk, hogy ilyen stíliket lehet csinálni?

— Több méltánylást vártunk!

A Ház végül is elfogadta az elnök javaslatát, mire az ülés este 9 órakor véget éri,